

Měsíčník EU aktualit

číslo 34,
červenec 2006

strana 1	Priority finského předsednictví orgánům EU
strana 5	Evropská komise navrhla reformu vinařské podpory
strana 10	Analýza: 4. zpráva o pokroku v oblasti soudržnosti v EU
strana 12	Názor zvenčí: Latinskoamerická lekce (Vladimír Špidla, EK)
strana 14	Téma měsíce: Akční plán finančních služeb

EU OFFICE

Česká spořitelna, a.s.
Poláčkova 1976/2
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 261 073 004
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

Petr Zahradník
manažer EU Office
+420 261 073 019
pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička
+420 261 073 484
jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308
asmolikova@csas.cz

pod záštitou p. Pavla Kysilky
člena představenstva České spořitelny

Vážení čtenáři,

Ize se na prahu léta domnívat, že klíčové události června a současně nejaktuálnější i nezávažnější záležitosti nynější fáze vývoje Evropské unie poměrně věrně odrážel průběh summitu Evropské rady, konaný 15. a 16. června. Summit byl skutečně koncentrovaným sumářem toho, co je pro budoucí evropský vývoj podstatné, co je však v mnohém nyní buď odstaveno na vedlejší koleji, anebo dosud nenabízí jednoznačné řešení a vyústění.

Čím se tedy poslední summit Evropské rady zabýval? Především se opět snažil vyvolat pocit, že projekt Evropské ústavy má jistou naději na oživení, a současně nalézt cesty, jak přijetí ústavního dokumentu zaranžovat, aniž by jeho schvalování působilo provokativně. Součástí dosavadního neúspěšného pokusu Evropskou ústavní smlouvu schválit bylo a zůstává zesílení dialogu o smyslu evropské integrace, srozumitelného většině zainteresovaného evropského občanstva; i tato iniciativa – známá jako reflexe – by se měla dočkat svého pokračování.

Jedním ze stěžejních témat evropské současnosti – summitem explicitně zmíněných – je otázka účinného postoje proti ilegální imigraci, terorismu, organizovanému zločinu či obchodování s lidmi. Tento problém se stává aktuálnějším nejen s neuklidňující se mezinárodní situací, ale i v souvislosti s očekávaným rozšířením Schengenského prostoru (i o Českou republiku) v průběhu roku 2007. Součástí tohoto postoje je i úsilí o vytvoření vztahů adekvátního partnerství mezi EU a zeměmi, které se pravděpodobně členy EU – ani ve velmi dlouhodobém výhledu – nestanou.

Summit Evropské rady v této souvislosti zmínil i jeden nelehký a ambiciózní cíl: snažit se podporovat evropský životní styl v globalizovaném světě na základě principu udržitelného rozvoje. Jak fundamentální záběr summit tentokrát měl potvrzují i další body jeho agendy: reakce na proces klimatických změn či aktualizovaná Lisabonská agenda a schopnost plnění úkolů z ní vyplývajících. Velkou pozornost summit věnoval rovněž velmi potřebnému zdokonalení prostředí na Jednotném vnitřním trhu (jednomu z projednávaných bodů je věnováno i téma tohoto Měsíčníku EU aktualit) a nyní aktuálnímu tématu energetické politiky.

Programové menu letošního červnového summitu bylo neobvykle velkorysé (a to jsme zdaleka nevyjmenovali všechny projednávané body). Na straně jedné tato šíře svědčí o tom, že Evropská rada, tj. nejvyšší představitelé jednotlivých členských států cítí zodpovědnost za řešení problémů nejvyššího stupně důležitosti (což může být vnímáno jako pozitivní poselství); na straně druhé právě všechno toto schází Evropské unii k tomu, aby vypadala tak, jak od ní mnozí čekají. Právě toto všechno představuje sumář nelehkých a netriviálních domácích úkolů a výzev pro EU jako celek i jeho jednotlivé složky, které budou mechanismus institucí EU zaměstnávat několik dlouhých příštích let.

S přáním příjemného léta nad úvahami o evropské integrační budoucnosti zdraví,

Petr Zahradník

Projekt byl uskutečněn za finanční podpory Úřadu vlády ČR v rámci realizace Koncepce informování o evropských záležitostech v ČR

Eurokop.cz
Eurofon 800 200 200
Eurocentra

Za podpory Odboru
pro informování o evropských
záležitostech Úřadu vlády ČR

Začátkem července se pomyslné vlády nad Evropskou unií ujímá Finsko. Mezi jeho předsednické priority patří příprava rozšíření Unie či zvyšování konkurenceschopnosti. Summit Evropské rady potvrdil skutečnost, že lídři EU v současnosti neví co dál se zablokovanou Evropskou ústavou. Jediné, na čem se v této souvislosti dokázali shodnout, je prodloužení „období reflexe“, během kterého by měly v členských státech pokračovat diskuse o budoucnosti EU, potažmo ústavního dokumentu.

POLITIKA

Priority finského předsednictví EU

Druhé předsednictví Finska od jeho vstupu do EU v roce 1995 se bude zaměřovat na pokračování úvah o **budoucnosti Euroústavy**, přípravu na budoucí **rozšíření Evropské unie** a **zvyšování konkurenceschopnosti** EU.

S hlavními body finského předsednictví v červnu seznámil finské poslance ministerský předseda Matti Vanhanen:

1. Budoucnost Evropské unie – tato priorita pokrývá jednání o Smlouvě o Ústavě pro Evropu a obecnou diskusi o dalším rozšiřování EU. Ačkoliv by hlavní diskuse o tzv. Euroústavě měly nastartovat od ledna 2007 pod taktovkou německého předsednictví, přípravu pro rozhovory by rádi Finové iniciovali již během druhého pololetí. Během tohoto období by se taky Finsko mělo připojit k 15 státům, které Ústavní smlouvu již ratifikovalo.

Dosavadní rozšiřování Evropské unie je úspěšným projektem, z kterého po ekonomické stránce profitovali noví i staří členové. Finsko je příznivcem zachování současných Kodaňských kritérií a nesouhlasí se zaváděním nových přísnějších. Během předsednictví se hodlá zaměřit na vyjednávání s Tureckem, Chorvatskem a monitorovat situaci na západním Balkánu.

2. Konkurenceschopnost EU – mezi hlavní body finské agendy patří i posilování konkurenceschopnosti Unie a členských států v globální ekonomické soutěži. Prostředky k tomu jsou důraz na inovace, energetické otázky, produktivitu práce, otevřenost globálního obchodu, imigrace a efektivně fungující systém sociální ochrany.

3. Vnější vztahy – Finsko zastává názor, že ekonomická síla Evropské unie je úzce spojena s pozicí na mezinárodní scéně. Zde by měla Unie mluvit jedním hlasem, což povede k posílení její mezinárodní role. Během předsednictví se bude pracovat na předpokládaném zavedení sil rychlé reakce od roku 2007. Evropská unie by se rovněž měla zaměřit na rozvíjení vztahů s Ruskem, které by nemělo být založeno pouze na obchodních vztazích. Dále finský prezident zmínil i spolupráci s Norskem a Islandem, transatlantickou vazbu a vztahy s asijskými státy.

4. Přístup občanů ke spravedlnosti a posílení mezinárodního soudního systému – Evropská unie by měla efektivně bojovat proti mezinárodní kriminalitě, obchodování s lidmi a terorismu. Finsko by rádo identifikovalo cesty k urychlení rozhodovacího procesu při policejní a justiční spolupráci. Možností je zavedení rozhodování kvalifikovanou většinou, jak to umožňuje Smlouva z Nice.

5. Transparentnost a lepší regulace – Finsko vítá rozhodnutí Evropské rady, podle kterého budou jednání Rady v rámci spolurozhodovací procedury veřejná. Další posilování transparentnosti povede k získání důvěry občanů. Ve spolupráci s Evropskou komisí se předsednictví zaměří na zvýšení kvality evropské legislativy, uplatňování principů

subsidiarity, proporcionality a na zvažování nezbytnosti přijímaných norem.

Kromě těchto uvedených priorit dojde za finského předsednictví k přijímání prováděcích směrnic a nařízení k programům a politikám v rámci **nového programovacího období 2007-13**.

<http://www.eu2006.fi/>

Summit EU řešení patu kolem Euroústavy nenalezl

Lídři členských států EU se na červnovém summitu shodli na **prodloužení „období reflexe“**, během kterého by měla v jednotlivých zemích pokračovat nejširší diskuse o budoucnosti EU. Toto období bylo oficiálně zahájeno před rokem, po odmítnutí Evropské ústavy ve Francii a Nizozemí.

Podle závěrů Evropské rady se skutečné **diskuse o osudu Euroústavy** či reformě institucionálního uspořádání v EU rozběhnou až **během německého předsednictví** (1. pololetí 2007) a po volbách ve Francii, které mají proběhnout na jaře 2007. Do té doby měla být jednání uložena k ledu.

Právě Německo, které je vedle Francie historickým motorem evropské integrace, by mělo najít cestu ze slepé uličky. Do příštího červnového summitu má připravit **zprávu o stavu diskusí nad osudem ústavní smlouvy**. Definitivní řešení by mělo být přijato do konce roku 2008, v jehož druhém pololetí bude předsednickou zemí Francie.

Kromě názoru na odložení jednání šéfové členských států **společnou řeč příliš nenašli** a jejich názory, jak dál s ratifikací Euroústavy, se lišily. „Jádrem ústavní smlouvy je dobré a mělo by být zachováno, avšak neexistuje konsensus“, připustil rakouský kancléř Wolfgang Schüssel, jehož země v letošním prvním pololetí Unii předsedala.

Některé státy jsou pro schválení Ústavy v podobě co možná nejpodobnější původní verzi (Německo či Itálie), jiné jsou pro **přijetí zcela nové smlouvy**, která se zaměří pouze na institucionální reformu EU (zejména Velká Británie, Francie a Nizozemí). Vedle toho se objevují i názory, že Unie může ještě pár let fungovat na základě současného primárního práva.

Domníváme se, že přijaté rozhodnutí o prodloužení období reflexe je v **současné době jediným možným řešením**. Do budoucna je však díky blížícímu se rozšíření až na 27 členských států **potřeba změnit podobu klíčových institucí v EU** (Evropská komise při 27 komisařích nemůže efektivně fungovat) a **upravit hlasovací mechanismy** (princip jednomyslného hlasování v řadě oblastí může vést k zablokování polomrtvého dokumentu, jímž je nyní Euroústava, je pravděpodobnější a politicky průchodnější přijetí zcela nové smlouvy s užším zaměřením a neutrálním názvem.

http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/90111.pdf

EKONOMIKA A EURO

Slovinsko v lednu do eurozóny

Evropská rada posvětila doporučení Evropské komise i rozhodnutí Rady EU Ecofin, že od 1. ledna 2007 **rozšíří současnou dvanáctku států eurozóny Slovinsko**. To tak bude prvním z nových členských států, kde se zavede společná evropská měna euro.

Podobně šéfové členských států posvětili i další z doporučení evropské exekutivy kvůli minimálnímu překročení maastrichtského inflačního kritéria **do eurozóny nepustit Litvu**. Summit nicméně uznal úsilí Litvy v dosažení konvergenčních kritérií. Proti přísnému výkladu maastrichtských kritérií (požadovanou hodnotu překročila o desetinu procenta!) vystoupily vedle Litvy i státy visegrádské čtyřky ČR, Slovensko, Polsko a Maďarsko. Tyto státy rovněž **zpochybnily vypovídací schopnost tohoto kritéria, které má plno rozporů**. Již definice kritéria je nejasná, když operuje s nejednoznačným pojmem nejlepší inflace („nejlepší výsledky v oblasti cenové stability“) nikoliv absolutně nejnižší. Navíc bere v úvahu inflační hodnoty ve všech zemích EU-25. V tomto případě tak kritérium bylo sníženo díky nízké inflaci v Polsku a Švédsku, které do eurozóny vůbec nepatří. Kdyby se počítala inflace tří zemí eurozóny, Litva **by toto kritérium splnila**. Pochyby panují i o smysluplnosti inflačního kritéria. Nově vstupující státy do jednotné měnové oblasti jakou je eurozóna nejlépe zapadnou, pokud bude jejich ekonomika z pohledu výkonnosti, cyklu i struktury co nejvíce podobná samotné eurozóně. Pro chudší země to znamená dohánění průměru EMU cestou vyššího růstu HDP, což v prostředí zafixovaného kurzu (které požaduje kurzové kritérium) přispívá k inflaci. Pro Českou republiku i ostatní nové členské země z toho plyne ponaučení, že do eurozóny budeme vpuštěni, pouze pokud **bezezbytku splníme všechna požadovaná kritéria**. Volnější metr, jako v případě starších členských států EU, se již uplatňovat nebude.

http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/90111.pdf

JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH

Komisař McCreevy pohrozil členským státům kvůli finančním službám

Evropský komisař pro vnitřní trh Charlie McCreevy členským státům pohrozil sankcemi, pokud **neprodleně nepřivedou evropskou legislativu finančních služeb** do národního práva. Vyplývá to z jeho řeči na konferenci k finančním službám, která se konala v Bruselu začátkem června.

Nicméně komisař i většinový názor konference připustili, že drobný pokrok byl zaznamenán a bude pokračovat i do budoucna směrem k vytvoření skutečného jednotného trhu finančních služeb v EU. Klíčové body diskuse:

SEPA (Single Euro Payments Area) – Jednotná eurová platební oblast

Projekt SEPA je realizován samotnými bankami, které se pro tento účel sdružily v Evropské platební radě. Jeho smyslem je, že veškeré přeshraniční platební transakce v eurozóně budou ve všech aspektech probíhat **jako platby čistě vnitrostátní**. Komise tento projekt podporuje a pro účely vytvoření odpovídajícího právního rámce navrhla směrnici pracovně nazývanou Nový právní rámec (více k tématu viz hlavní téma červnového Měsíčníku EU aktualit).

26. režim

Idea tzv. „26. režimu“ byla prvně debatována jako všeobecné schéma pro poskytování finančních produktů v EU. Bylo by dobrovolné a fungovalo by vedle existujících národních úprav ve všech 25 členských státech (proto nazváno 26. režimem). V současnosti je nejvíce diskutováno o uplatnění tohoto **zvláštního režimu u penzí**, který by využili zejména pracovníci, kteří během své kariéry pracovali ve více členských zemích.

Komisař McCreevy v této souvislosti řekl, že idea 26. režimu není odložena k ledu, nicméně pro její uplatnění je potřeba ještě vyřešit řadu problémů, například v oblasti ochrany spotřebitele.

Mikrouvěry

Komisařka pro regionální politiku Danuta Hübner z Polska zmínila **obtížnou pozici malých a středních podniků a mikropodniků**, které díky vyššímu riziku mají problémy se získáváním financování ze standardních zdrojů. Evropská komise proto společně s Evropskou investiční bankou podporuje poskytování mikrouvěřů prostřednictvím nově připravované iniciativy **JEREMIE** (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises – Jednotné evropské zdroje pro mikro- až středně velké podnikatele). Do budoucna v úvahu připadá i přijetí speciálního akčního plánu pro poskytování mikrouvěřů.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SPEECH/06/355>

Eurokomisařka Viviane Reding vyzvala k větší liberalizaci v telekomunikacích. Součástí uvažovaných opatření je i požadavek na oddělení telekomunikačních služeb a technické infrastruktury. Reforma se chystá i v oblasti vinařské podpory. Jejím cílem je snížení plochy vinic v EU a zabránit tak tvorbě každoročních přebytků výroby vín. Ministři členských států se shodli na vytvoření Evropského rybářského fondu, který bude hlavním finančním nástrojem podpory evropského rybolovu.

Komise prosazuje větší liberalizaci v telekomunikacích

Koncem června Evropská komise zahájila veřejnou konzultaci o změně dosavadních pravidel upravujících telekomunikační trh v Evropě - tzv. „**regulatorní rámec pro elektronickou komunikaci**“. Ten pokrývá pevné linky, mobilní telefony a širokopásmové připojení k internetu v EU, tedy trh s ročním obrátem 270 miliard euro v roce 2005.

Komise zároveň upozorňuje na dosažený pokrok od roku 2002, kdy došlo k **otevření národních telekomunikačních trhů** konkurenci. Proto navrhuje postupně zrušit regulaci nejméně 6 z 18 segmentů telekomunikačního trhu, včetně národních a mezinárodních telefonních hovorů. Avšak v oblastech, kde konkurence ještě není efektivní, zejména širokopásmové (broadband) připojení k internetu, Komise hodlá navrhnout různá opatření na zjednodušení nápravy. Celkovým smyslem je **zvýšit konkurenci na evropském telekomunikačním trhu** a vytvořit jednotný trh pro služby, které využívají rádiové spektrum.

Jedním z nejradikálnějších návrhů je **oddělení telekomunikačních služeb a technické infrastruktury** u největších firem tak, aby je mohla sdílet i konkurence. Další novinkou by bylo **zřízení unijního regulátora** telekomunikačního trhu, který by koexistoval vedle dosavadních národních regulátorů a měl by zajistit, aby evropská regulatorika byla aplikována stejným způsobem.

Návrhy ještě nemají konkrétní podobu, zatím jsou definovány pouze ve formě nezávazného plánu, ke kterému se v rámci veřejné konzultace mají možnost vyslovit všechny zainteresované strany. Také na základě reakcí v této konzultaci by komisařka pro informační společnost a média Viviane Reding na **přelomu roku ráda předložila konkrétní legislativní návrhy**. Nový systém by podle ní mohl začít platit od roku 2010.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/874>

ENERGETIKA A DOPRAVA

Komise nastínila budoucí podobu dopravní politiky

Ve druhé polovině června Evropská komise schválila střednědobou **revizi Bílé knihy dopravní politiky** z roku 2001. V rámci této revize nastínila budoucí priority evropské dopravní politiky.

Komise uznává, že pro prosperitu Evropy a pro volný pohyb občanů je doprava a mobilita nezbytná. Musí být ale **sníženy negativní dopady dopravy v oblasti spotřeby energie a kvality životního prostředí**. Kromě opatření, s nimiž se počítá v Bílé knize z roku 2001, jako např. prosazování železničního

a námořního spojení u dopravy zboží na velké vzdálenosti, bude k dosažení těchto cílů **třeba přijmout další nástroje**. Ty musí být přizpůsobeny novým souvislostem rozšířené Evropy, zvýšení cen benzínu, závazkům Kjótského protokolu a globalizaci. Mezi tyto nástroje patří akční plán v oblasti logistiky nákladní dopravy; akční plán na podporu vnitrozemských vodních cest či rozvoj diskuze na téma jak změnit mobilitu lidí v městských oblastech. Komise chce také dál všestranně **podporovat dráhy**, zejména liberalizací železniční dopravy, její vyšší účinností a sladováním předpisů.

Větší podpory by se mělo dostat **zavádění inteligentních dopravních systémů**. Není důvodu, proč by lodě, nákladní vozy, osobní automobily a vlaky nemohly disponovat stejně dokonalými komunikačními a navigačními nástroji jako letadla. Pozitivní roli by zde měl sehrát satelitní systém Galileo.

Za účelem snížení závislosti na ropě a zvýšení udržitelnosti dopravy se Komise zavázala v roce 2007 předložit **strategický plán pro energetické technologie** a v roce 2009 hlavní program týkající se ekologicky poháněných vozidel. Nyní se doprava podílí 30 % na celkové spotřebě energie a 71 % na celkové spotřebě ropy v EU. Silniční doprava se podílí 60 % na celkové spotřebě ropy.

Překonávání partiálních národních zájmů ve prospěch celoevropských naznačilo stanovisko ministrů dopravy členských států, kteří se dohodli na nových pravidlech, které mají vpustit **více konkurence do veřejné osobní dopravy** ve městech, na silnicích a železnici, kde nyní často panuje téměř monopolní prostředí. Příslušné nařízení je přijímáno v rámci spolurozhodovací procedury a čeká je tedy ještě hlasování v Evropském parlamentu. Nicméně boj o vyšší konkurenci a kvalitnější veřejnou dopravu služby bude ještě zdoluhavý, když některé státy stále zastávají krátkozraký tzv. „národní zájem“. Z důvodu obav o konkurenceschopnost Českých drah se proti návrhu tentokrát postavil i zástupce České republiky, která v EU obecně bojuje spíše za liberalizaci a otevírání trhů.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/818>

ZEMĚDĚLSTVÍ A RYBOLOV

EU se dohodla na rybářském fondu

Rada ministrů EU pro zemědělství a rybolov se konečně dohodla na podpoře evropského rybolovu pro období 2007 až 2013. Klíčovou roli zde hraje **Evropský rybářský fond s rozpočtem 3,85 miliardy euro** na celé období, jenž nahradí současný Finanční nástroj pro podporu rybolovu. Podpora rybolovu by měla kompenzovat tenčící se zásoby ryb na jedné straně a rostoucí náklady na pořízení paliv na straně druhé.

Ministři členských států již podobnou dohodu několikrát zablokovali, když se proti sobě postavily středomořské státy podporující zřízení fondu a státy většinou ze severní části Evropy, které byly proti. Přijetí kompromisu umožnil příslib **poskytnutí pomoci při výměně zastaralých motorů a pro začínající rybáře**, aniž by se zvýšila celková rybolovná kapacita EU

Valná část z unijní podpory je sice určena pro námořní rybolov, ale **menší díl mají získat i rybáři ve vnitrozemí**. „Pro nás z toho kouká za sedm let 23 milionů eur z EU, dalších sedm milionů eur bude ze spolufinancování, což dává dohromady 840 milionů korun. Znamená to, že 120 milionů korun ročně půjde do rybářství,“ řekl ČTK český ministr zemědělství Jan Mládek.

Příspěvky z fondu by měly podpořit například **snížení nadbytečných rybářských kapacit**, investice do modernizace a rekonstrukce zpracovatelského průmyslu, odbahňování rybníků, marketing, ochranu proti dravcům, vysazování úhořů a výstavbu přechodů přes přehrady, kterými by úhoři mohli putovat do Sargasového moře a zpět.

http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/agricult/90146.pdf

Komise navrhla reformu vinařské podpory

Dobrovolné snížení plochy vinic o 400 tisíc na celkových 3,4 milionů hektarů a z toho plynoucí **pokles výroby vín** by měly být podstatou radikální reformy podpory vinařství v Evropské unii. Konečným cílem je změnit neudržitelný stav, kdy velké množství dotované produkce nenalezne na trhu uplatnění a je s vysokými náklady destilováno. „Ročně utrácíme půl miliardy eur na destilaci přebytků vína - to je vůbec nejdražší způsob výroby lihu, hotové mrhání penězi evropských poplatníků,“ prohlásila podle ČTK komisařka pro zemědělství Mariann Fischerová-Boel.

Motivací pro dobrovolné rušení vinic a odchod producentů z trhu je **částka 2,4 miliardy euro, která bude vyplacena během pětiletého období**. Konkrétní výše kompenzací pro jednotlivé výrobce nebyla uvedena, očekává se však, že se bude lišit podle regionů. Plocha vinic v EU je již nyní

regulována, když do roku 2010 platí zákaz výstavby nových vinic. Toto restriktivní opatření by komisařka ráda prodloužila až do roku 2013 a pak ho zrušila.

Celkové dotace pro evropské vinaře, které se vyplácí z rozpočtu společné zemědělské politiky, ve výši 1,2 miliardy euro ročně (průměr za roky 2001 až 2004) **se ani po reformě nemají ztenčit**. Prostředky by však měly být vynakládány hospodárněji, účelněji a efektivněji. Reforma vinařské podpory počítá se sázkou na kvalitní vína či se zákazem přislazování. V jejím rámci by mělo dojít také ke zrušení systému destilace přebytků laciného vína, která je nejdražší výrobou lihu v Unii. Počítá i se **zjednodušením evropských vinět**, aby se systém stal zákazníkům pochopitelnější, uvádí ČTK.

Navrhované opatření má zatím podobu koncepce, konkrétní **legislativní předlohu má Evropská komise předložit na přelomu roku**. Navíc návrh vychází z pera evropské exekutivy a není vůbec jisté, v jaké podobě – a zda vůbec – bude nakonec přijat. Přijímán je tzv. spolurozhodovací procedurou, kdy se na znění opatření musí schodnout představitelé členských států sdružení v Radě EU a europoslanci.

Již nyní se dá očekávat, že zejména zástupci jižních států a Francie – tradičních vinařských velmocí – návrhu příliš nakloněni nebudou. V případě optimistického přijetí a schválení **nezačne nový vinařský režim v EU platit dříve než v roce 2008**. Vyloučit nelze ani pozdější termín.

Produkce vína v EU

	v 1000 hl	podíl
Francie	54 682	30,6%
Itálie	50 846	28,5%
Španělsko	43 231	24,2%
Německo	9 470	5,3%
Portugalsko	7 180	4,0%
Maďarsko	4 490	2,5%
Řecko	3 646	2,0%
Rakousko	2 551	1,4%
Slovinsko	994	0,6%
Česká republika	523	0,3%
Slovensko	438	0,2%
Kypr	425	0,2%
Lucembursko	140	0,1%
Malta	67	0,0%
Ostatní	17	0,0%
Celkem EU-25	178 700	100,0%

Zdroj: Evropská komise, průměr za roky 2000-2004

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/824>

Albánie učinila první krok na daleké cestě k členství v EU, když uzavřela Stabilizační a asociační dohodu. Pro další prohloubení integrace s Uníí je ale potřeba přijmout řadu reforem. Komise navrhuje pro opatření v oblastech bezpečnosti a spravedlnosti zrušit podmínku jednomyslného hlasování ve prospěch hlasování kvalifikovanou většinou. Zároveň by zde měly být posíleny pravomoci Evropského soudního dvoru. Rada EU se shodla na nařízení upravujícím Schengenský informační systém II. generace.

VÝZKUM

Parlament dal zelenou 7. rámcovému programu pro výzkum

S cílem naplnit Lisabonskou agendu Evropská unie do budoucna zřetelně **zvýší podíl výdajů na vědu a výzkum**.

Rozpočet 7. rámcového programu pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace počítá s **částkou 50,521 miliardy euro na léta 2007-2013**, 7. rámcový program pro výzkum a odbornou přípravu v oblasti jaderné energie bude disponovat částkou 2,751 miliardy euro (pouze na roky 2007-2011). Dohromady se jedná o **více než 53 miliard euro**, zatímco současný 6. RP na léta 2002-2006 hospodařil „pouze“ se zhruba 16 mld. euro.

Nový 7. RP pro výzkum se dělí na čtyři části nazvané **Spolupráce, Myšlenky, Lidé a Kapacity**.

Evropský parlament rovněž stanovil pravidla pro financování výzkumu za využití lidských kmenových buněk a **odmítl podporu výzkumu klonování lidí** k reprodukčním účelům.

Nejméně 15 % z rozpočtu programu na část „spolupráce“ by měla být **určena malým a středním podnikům**, část prostředků bude směřovat i na podporu kariérní vědecké dráhy mladých pracovníků s cílem zabránit „odlivu mozků“.

Program by se měl zaměřit na **10 prioritních oblastí**:

- zdraví,
- potraviny, zemědělství a biotechnologie,
- informační a komunikační technologie,
- nanovědy, nanotechnologie, materiály a nové výrobní technologie,

- energetika,
- životní prostředí (včetně změny podnebí),
- doprava (včetně letectví),
- sociálně-ekonomické a humanitní vědy,
- bezpečnost,
- vesmír.

Po prvním čtení v Evropském parlamentu bude nyní následovat projednávání programů na Radě EU. V případě schválení mohou být první **výzvy k předkládání projektů vypsány již na přelomu roku**.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/052-8885-166-06-24-909-20060608IPR08813-15-06-2006-2006-true/default_en.htm

ROZŠÍŘENÍ

Albánie učinila první krok k členství v EU

V polovině června podepsala **Albánie** jako třetí stát západního balkánu **Stabilizační a asociační dohodu** s Evropskou unií. Před ní tak z regionu učinily již **FYROM-Makedonie** (duben 2001) a **Chorvatsko** (říjen 2001). Vyjednávání o uzavření této dohody s nově nezávislou Černou Horou právě probíhají, stejně jako s Bosnou a Hercegovinou a se Srbskem.

Podepsání dohody je významným milníkem na cestě Albánie do EU, nicméně před sebou má balkánská země ještě **obtížnou cestu reforem**, bez kterých o plnohodnotném členství v Unii nelze uvažovat.

Stabilizační a asociační dohoda upravuje vztahy mezi Evropskou unií a Albánií a zaměřuje se na **zvýšení politické a hospodářské spolupráce**, například ve formě vytvoření zóny volného obchodu bez cel, kvót a dalších obchodních překážek během příštích deseti let. Pro další prohloubení vztahů s EU by se Tirana měla zaměřit na reformy v oblastech svobody tisku a médií, vytváření institucí nebo ochrany a úcty k menšinám.

Nepředpokládáme, že by Albánie během příštích 10-12 let vstoupila do EU. Unie má v současnosti řadu vnitřních problémů, s kterými se musí vypořádat. Další **rozšiřování není na pořadu dne**, část lídrů členských států operujících s pojmem „absorpční kapacita EU“ je otevřeně proti přijímání dalších zemí. Navíc nelze ignorovat ani veřejné mínění, které se v některých státech EU otevřeně staví proti přijímání dalších států. Výjimkou v dalším procesu rozšiřování tvoří Bulharsko a Rumunsko, o jejichž přijetí bylo již rozhodnuto. Podepsaná přístupová smlouva hovoří o termínu 1.1.2007, který může být maximálně posunut o rok. Do roku 2015 má podle našeho názoru šanci již jen Chorvatsko, které vedle Turecka nyní s Uníí vede vstupní rozhovory.

http://www.eu2006.at/en/News/Press_Releases/June/1206Pla/ssnikAlbania.html?null

JUSTICE A ZÁLEŽITOSTI VNITRA

EU chce více pravomocí v bezpečnosti a spravedlnosti

Evropská komise (EK) chce **odstranit podmínku jednomyslného hlasování o opatřeních v oblastech bezpečnosti a spravedlnosti** a posílit pravomoci Evropského soudního dvora v otázkách imigrace a azylu. Vyplývá to z prvního politického hodnocení pokroku dosaženého při provádění tzv. Haagského programu, který se zaměřuje na posílení svobody, bezpečnosti a práva v Evropské unii.

Ačkoliv 17 % všech legislativních návrhů Evropské komise se týká této oblasti, přijímání prioritních opatření je díky požadavku na jednomyslné hlasování v Radě (**každý stát má právo veta**) často opožděné.

Zjednodušení hlasovacího mechanismu měla přinést Ústavní smlouva, která pro opatření v oblasti azylové politiky, imigrace a justiční spolupráce v trestních věcech předpokládala hlasování kvalifikovanou většinou. Osud tzv. Euroústavy je však ve hvězdách a tak se Evropská komise snaží nalézt jiné cesty, jak pohnout s touto agendou dopředu.

Také proto v závěru června vydala hodnotící zprávu, která dokládá **pokrok v realizaci Haagského programu** a navrhuje cesty k zesílení spolupráce v oblasti justice a vnitra, tedy dosavadního III. pilíře Evropské unie.

Hlavní body zprávy EK:

Implementace – podle Evropské komise je jednou z hlavních překážek vybudování oblasti svobody, bezpečnosti a spravedlnosti nedostatečná implementace politik EU členskými státy a převod evropské legislativy do národního práva. Komise proto navrhne, aby měla možnost proti členskému státu, jenž nepřevéde do národního práva normu EU, zahájit disciplinární řízení a případně ho zažalovat u Evropského soudního dvora, jak to nyní platí u politik v rámci I. pilíře EU.

Přemostovací klauzule – rozhodnutí v citlivých oblastech typu policejní a justiční spolupráce, potírání přeshraničního terorismu a zavádění společných azylových režimů pro všechny členské země Evropské unie jsou v současnosti přijímána jednomyslně. Nicméně stávající Smlouva o EU umožňuje po souhlasu všech členských států převést tyto oblasti pod I. pilíř a umožnit hlasování kvalifikovanou většinou. Změna tohoto režimu je dalším bodem návrhu Evropské komise.

Role Evropského soudního dvora – v současnosti má tato nejvyšší soudní autorita EU pouze omezené kompetence pro řešení právních sporů týkajících se víz, azylů a imigrační politiky. Občané EU se na něj v této oblasti mohou obrátit, pouze pokud vyčerpají všechny ostatní možnosti ve svém domovském státě. Komise nyní navrhuje rozšířit úlohu Soudního dvora tak, aby

se na něj soudy v členských státech mohly obracet s žádostí o vydání rozhodnutí ve věcech interpretace evropského práva upravující azyly a imigrační politiku.

Návrhy Evropské komise by se měly dostat na **zářijové jednání Rady EU** k justici a záležitostem vnitra. Pro jejich přijetí je třeba jednomyslného souhlasu všech členských států.

Kromě těchto „průřezových“ opatření zpráva obsahuje i přehled oblastí, ve kterých chce Evropská komise do doby ukončení platnosti haagského programu (2009) **přijmout konkrétní legislativní návrhy**:

1. základní práva a občanství,
2. rozvoj druhé fáze azylu,
3. řízení migrace,
4. integrované řízení vnějších hranic a interoperabilita informačních systémů,
5. vzájemné uznávání (v občanskoprávních a trestních věcech),
6. přístup k informacím potřebným k boji proti terorismu a organizovanému zločinu,
7. budoucnost Europolu.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/848>

Vstup ČR a dalších nováčků do schengenského prostoru se blíží

Zástupci členských států EU a Norska, Islandu a Švýcarska se na zasedání Rady EU k justici a záležitostem vnitra **dohodli na návrhu nařízení, které zavádí Schengenský informační systém II. generace** – SIS II.

Nařízení bude definovat podmínky a procedury pro zpracovávání informací o občanech třetích zemí vně zúčastněné státy, výměnu dodatečných informací a dat pro účely odmítnutí jejich vstupu či pobytu na území členských států. Norma upravuje i technickou architekturu systému SIS II, rozdělení odpovědností mezi členské státy a Řídící orgán či práva osob, jejichž data budou v systému archivována a zpracovávána.

Funkční **SIS II je nezbytným krokem pro rozšíření schengenského prostoru** bez vnitřních hraničních kontrol o nové členské státy a Švýcarsko. V současné době využívá výhody „Schengenu“ 13 členských zemí EU plus Norsko a Island. Ze starších členů EU-15 se ho nezúčastní pouze Velká Británie a Irsko.

Rozšíření prostoru dojde po schválení všech prováděcích nařízení a spuštění Schengenského informačního systému II., což se **očekává v říjnu příštího roku**.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=PR/ES/06/144>

Kalendárium

Během června Rada EU schválila nařízení posilující práva zdravotně postižených osob a osob se sníženou mobilitou v letecké dopravě, což by mělo usnadnit cestování letadly až 45 milionům těchto osob. Ministři zahraničních věcí států EU přijali stanovisko ke Kubě, které je výrazným úspěchem české diplomacie a odstupujícího ministra Cyrila Svobody. Do závěrečné deklarace summitu EU a USA ve Vídni se prvně dostala zmínka o asymetrické vízové politice Washingtonu vůči novým členům EU.

1. ČERVNA

Veřejné projednávání Směrnice audiovizuálních služeb v Europarlamentu: http://www.europarl.europa.eu/comparl/cult/hearings/20060601/default_en.htm

Studie DG Ecfinu: Strukturální nezaměstnanost – kaňka na finském úspěchu: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/country_focus/2006/countryfocus5_en.htm

Rozdělení odpovědností mezi členy Výkonné rady ECB: <http://www.ecb.eu/press/pr/date/2006/html/pr060601.cs.html>

Zahájení regionální iniciativy pro malé a střední podniky JEREMIE: <http://www.eif.europa.eu/news/press/press.asp?press=114>

2. ČERVNA

Reakce europoslanců na rozšíření eurozóny od ledna 2007: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/045-8628-152-06-22-907-20060531IPR08606-01-06-2006-2006-false/default_en.htm

Zápis ze zasedání Rady EU k zaměstnanosti, sociální politice, zdraví a spotřebitelským záležitostem: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/lsa/89830.pdf

6. ČERVNA

Evropská agentura pro životní prostředí – kampaň o změně klimatu: http://org.eea.europa.eu/news/Ann1149584239/index_html

7. ČERVNA

Komisař Mandelson začíná návštěvu Číny s výzvou na lepší ochranu práv duševního vlastnictví: http://ec.europa.eu/comm/trade/issues/bilateral/countries/china/pr050606_en.htm

Zelená kniha o budoucí námořní politice EU: http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/green_paper_en.html

8. ČERVNA

Zápis ze zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/89929.pdf

EU a USA pokračují ve společném biotechnologickém výzkumu: <http://ec.europa.eu/research/press/2006/pr0706-2en.cfm>

9. ČERVNA

Anketa mezi europoslanci: „co mají společného fotbal a politika“?: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/041-8839-160-06-23-906-20060609STO08835-2006-09-06-2006/default_cs.htm

Zápis ze zasedání Rady EU k dopravě, telekomunikacím a energetice: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/trans/89954.pdf

Rada přijala pravidla posilující práva zdravotně postižených osob a osob se sníženou mobilitou v letecké dopravě: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/89962.pdf

Závěry Rady EU k biomase: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/trans/89933.pdf

12. ČERVNA

Zpráva o debatě k zelené knize EU o energetické efektivitě: http://ec.europa.eu/energy/efficiency/index_en.htm

13. ČERVNA

Zápis ze zasedání Rady EU k vnějším vztahům: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/90014.pdf

Zápis ze zasedání Rady EU k všeobecným záležitostem: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/90013.pdf

Ptačí chřipka – chronologie událostí a akce Komise: http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/controlmeasures/avian/ai_addmeasures_en.htm#3a

14. ČERVNA

Stanovisko Rady EU ke Kubě: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/fr/gena/89998.pdf

Studie DG Ecfin – Veřejné finance eurozóny v roce 2006: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/public_finances2006_en.htm

15. ČERVNA

Ombudsman vyzývá lídry EU k souhlasu s větší transparentností jednání v Radě: <http://www.ombudsman.europa.eu/release/en/2006-06-13.htm>

16. ČERVNA

Vnější politika pro zajištění energetických zájmů Evropy – dokument EK: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/CS/reports/90086.pdf

Energetický dialog EU-Rusko – zpráva o pokroku: http://ec.europa.eu/energy/russia/joint_progress/index_en.htm

Vývoj dovozů textilu z Číny v roce 2005 a 1. čtvrtletí 2006: http://ec.europa.eu/comm/trade/issues/sectoral/industry/textile/pr150606_en.htm

19. ČERVNA

Závěry ze zasedání Evropské rady: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/CS/ec/90115.pdf

Přehled grantů udělených Výkonnou agenturou programů Inteligentní energie v roce 2005: http://ec.europa.eu/energy/intelligent/whatsnew/index_en.htm

20. ČERVNA

Závěry ze zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu:
http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/agricult/90146.pdf

Evropská unie a USA vystupňují společný boj proti padělkům:
http://ec.europa.eu/comm/trade/issues/bilateral/countries/usa/pr200606_en.htm

Více než třetina populace EU-25 nemá základní počítačové dovednosti: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/pls/portal/docs/PAGE/PGP_PRD_CAT_PREREL/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2006/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2006_MONTH_06/4-20062006-EN-AP.PDF

Procento populace bez základních počítačových znalostí:

Dánsko	10	Slovinsko	39
Švédsko	11	Lotyšsko	44
Lucembursko	20	Polsko	46
Německo	21	Litva	53
UK	25	Portugalsko	54
Slovensko	29	Kypr	54
Rakousko	31	Maďarsko	57
EU-25	37	Itálie	59
Estonsko	37	Řecko	65

Zdroj: Eurostat, pozn.: data pro ČR, Belgii, Španělsko, Francii, Irsko, Maltu, Nizozemí a Finsko nejsou k dispozici

21. ČERVNA

Komise varovala Turecko, aby vpustilo na své území Kyperské lodě a letadla: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/030-9133-172-06-25-903-20060615IPR09082-21-06-2006-2006-false/default_en.htm

Akční plán EU pro lesnictví:
http://ec.europa.eu/agriculture/fore/action_plan/index_en.htm

Komise navrhuje zrušení procedury při nadměrném deficitu pro Kypr: http://eMc.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/edp/edpcy_en.htm

Komise aktualizuje černou listinu nebezpečných aerolinek:
http://ec.europa.eu/transport/air/safety/flywell_en.htm

22. ČERVNA

Závěrečná deklarace ze summitu mezi EU a USA ve Vídni:
http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/90176.pdf

Prováděcí nařízení ke strukturálním fondům na léta 2007-2013 prošlo Výborem regionálního rozvoje Evropského parlamentu:
http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/059-9136-171-06-25-910-20060615IPR09085-20-06-2006-2006-false/default_en.htm

Technická úprava finančního rámce na rok 2007 podle vývoje hrubého národního důchodu (HND) a cen:
http://ec.europa.eu/budget/documents/multiannual_framework_en.htm#new

23. ČERVNA

Čerstvý průzkum veřejného mínění Eurobarometer na téma vnímání eura veřejností v nových členských státech:
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/euro_related/2006/eurorelated_eurobarometer183_en.htm

26. ČERVNA

Nová směrnice o vodách na koupalištích zpřísní a zjednoduší zdravotní standardy: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/064-9222-170-06-25-911-20060622STO09221-2006-19-06-2006/default_cs.htm

Deklarace EU k mezinárodnímu dni podpory obětí mučení:
http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/cfsp/90231.pdf

27. ČERVNA

Návrh EK - Zdaňování aut: čím méně emisí, tím nižší daň:
http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/062-9266-172-06-25-910-20060626STO09265-2006-21-06-2006/default_cs.htm

Zpráva o implementaci Směrnice o biopalivech a dalších obnovitelných palivech v dopravě 2006: http://ec.europa.eu/energy/res/legislation/biofuels_members_states_en.htm

28. ČERVNA

Parlamentní statistika – od července 2004 hlasovali europoslanci více než 12 tisíc krát během 33 plenárních schůzí: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/009-9320-171-06-25-901-20060628STO09319-2006-20-06-2006/default_en.htm

Zápis ze zasedání Rady EU k životnímu prostředí:
http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/envir/90281.pdf

Nové všobecné partnerství mezi EU a Grónskem:
http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/90269.pdf

29. ČERVNA

Hlavní projekty produkce solární energie podpořené EK:
http://ec.europa.eu/energy/res/sectors/csp_diss_en.htm

Sdělení Komise „Logistika nákladní doprava v Evropě – klíč k udržitelné mobilitě“:
http://ec.europa.eu/transport/logistics/index_en.htm

30. ČERVNA

Euro Team – síť odborníků na euro v nových členských státech:
http://ec.europa.eu/economy_finance/euroteam/euroteam_en.htm

Dotace poskytnuté DG pro energetiku a dopravu v roce 2005:
http://ec.europa.eu/dgs/energy_transport/grants/proposal_en.htm

V červnu Evropská komise zveřejnila již 4. zprávu o pokroku v oblasti soudržnosti v EU. Vyplývá z ní, že rozdíly v ekonomické výkonnosti mezi nejbohatšími a nejchudšími členskými státy se zužují, byť pomalým tempem. Součástí zprávy byla i tabulka odhadovaných alokací prostředků ze strukturálních a kohezního fondu pro členské státy v letech 2007-2013. Vyplývá z ní, že v absolutním počtu bude největším příjemcem pomoci Polsko, v přepočtu na obyvatele pak Česká republika.

4. ZPRÁVA O POKROKU V OBLASTI SOUDRŽNOSTI V EU

V polovině června Evropská komise zveřejnila již **4. zprávu o pokroku v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti v Evropské unii**. Podle zprávy se ekonomické a sociální rozdíly v EU zužují, což potvrzuje i zřetelný dlouhodobý růst hospodářství v nejméně rozvinutých členských státech. Ve sledovaném období 1995 až 2005 hospodářský růst třinácti tzv. kohezních zemí (10 nových členských států + Španělsko, Portugalsko a Řecko) představoval v průměru 3,6 % za rok oproti ostatním státům EU, které rostly průměrně pouze o 2,2 %.

Nicméně zejména na regionální úrovni je stále co zlepšovat, když **desetina populace**, která žije v nejchudších oblastech, **vyprodukuje pouze 1,5 % HDP celé Unie**. Naopak desetina obyvatel z nejbohatších regionů vyprodukuje téměř pětinu celkového HDP.

Zpráva rovněž na konkrétních příkladech dokumentuje rozdíly ve vybavenosti moderní infrastrukturou:

- ve 47 z celkových 254 regionů soudržnosti v EU výdaje na výzkum a vývoj nedosahují ani 0,5 % HDP, což je zřetelně méně než cílová hodnota pro celou Unii ve výši 3 %,
- v regionech s HDP na obyvatele menším než 75 % průměru EU má rychlý (broadband) internet méně než 15 % domácností, zatímco v ostatních regionech je to okolo 30 %.

Nejchudší a nejbohatší regiony v EU-25

Tři nejbohatší regiony, jejichž HDP na obyvatele se přehoupí přes lažku 200 % průměru Evropské unie, jsou **Inner London** ve Velké Británii (278 %), Bruxelles-Capitale v Belgii (238 %) a Luxembourg (234 %), který je jediným regionem soudržnosti v Lucembursku.

Mezi 37 regiony typu NUTS2, jejichž HDP na obyvatele překonalo úroveň 125 % průměru EU, je 7 regionů z Německa, 6 z Itálie a Velké Británie, 5 z Nizozemí, 3 z Rakouska, 2 z Belgie a Finska a jeden region ze Španělska, Francie, Irsko, Švédsko a České republiky. Právě **Praha** (138 %) je jediným regionem s HDP na obyvatele nad 125 % průměru Evropské unie ze všech nových členských států. Je třeba poznamenat, že v některých regionech jsou tato excelentní čísla zkrácena každodenním dojížděním pracovníků do práce, kteří v daném regionu sice nejsou rezidenti, ale přispívají zde ke tvorbě hrubého domácího produktu.

Na opačném konci žebříčku ekonomické vyspělosti se umístily **polské regiony**, které zabraly šest posledních míst. Mezi 60 regiony s HDP na obyvatele (v přepočtu přes paritu kupní síly) pod úrovní 75 % průměru EU jich je 16 z Polska, 7 z České republiky (všechny kromě Prahy), 6 z Maďarska, 5 z Řecka a Itálie, 4 z Německa, Francie (všechno zámořské departmenty) a Portugalska, 3 ze Slovenska a 2 regiony ze Španělska, Estonska, Lotyšska, Litvy a Maltý. Nejchudším českým regionem bylo Moravskoslezsko (53,4%).

Strukturální a kohezní politika v období 2007-2013

Hlavní roli při **snižování rozdílů mezi vyspělostí jednotlivých regionů EU** a v posilování jejich soudržnosti hraje právě strukturální a kohezní politika. Výdaje na ní patří mezi priority společného evropského rozpočtu. V současném programovacím období 2000 až 2006 představovaly po společné zemědělské politice druhou nejobemnější výdajovou položku.

Pro budoucí programovací období 2007-2013 jsou výdaje na posilování hospodářské soudržnosti regionů i členských

Nejbohatší a nejchudší regiony v EU-25 v roce 2003 (HDP na obyvatele měřený paritou kupní síly pro EU-25 = 100)

Region NUTS (země)		Region NUTS (země)		
1	Inner London (UK)	278	1 Lubelskie (PL)	33
2	Bruxelles-Capitale (BE)	238	2 Podkarpackie (PL)	33
3	Luxembourg (LU)	234	3 Podlaskie (PL)	36
4	Hamburg (DE)	184	4 Świętokrzyskie (PL)	37
5	Île de France (FR)	173	5 Warmińsko-Mazurskie (PL)	37
6	Wien (AT)	171	6 Opolskie (PL)	37
7	Berkshire, Buckinghamshire & Oxfordshire (UK)	165	7 Észak Magyarországon (HU)	38
8	Provincia Autonoma Bolzano (IT)	160	8 Východné Slovensko (SK)	39
9	Oberbayern (DE)	158	9 Eszág-Alföld (HU)	39
10	Stockholm (SE)	158	10 Dél-Alföld (HU)	40

Zdroj: Eurostat

států obsaženy v rozpočtové kapitole 1B „**Soudržnost pro růst a zaměstnanost**“ s celkovou alokací **308,04** miliardy euro (ve stálých cenách roku 2004). Jedná se o objemově nejvýznamnější výdajovou položku v rozpočtu.

V období 2007 až 2013 jsou definovány **tři cíle strukturální a kohezní politiky**:

Cíl „Konvergence“ – je určen k urychlení hospodářské konvergence nejméně rozvinutých regionů (HDP/cap. pod 75% průměru EU): ke zlepšení podmínek pro růst zaměstnanosti prostřednictvím investic do materiálních a lidských zdrojů; pro inovace a společnost založenou na znalostech; pro zvyšování schopnosti přizpůsobit se ekonomickým a společenským změnám; pro ochranu životního prostředí či růst efektivity administrativy.

Indikativní finanční alokace na celé období 2007-2013 pro členské státy podle jednotlivých cílů

mld. euro, ceny r. 2004	Celkem	Konvergence	Regionální konkurenc.	Evropská úz. spolupráce
Polsko	59,7	99%	0%	1%
Španělsko	31,5	74%	24%	2%
Itálie	25,6	75%	22%	3%
ČR	23,7	97%	2%	1%
Německo	23,5	61%	36%	3%
Maďarsko	22,5	90%	8%	2%
Portugalsko	19,1	95%	4%	0%
Řecko	18,2	96%	3%	1%
Rumunsko	17,3	98%	0%	2%
Francie	12,7	22%	72%	6%
Slovensko	10,3	94%	4%	2%
UK	9,5	27%	66%	7%
Litva	6,1	98%	0%	2%
Bulharsko	6,0	97%	0%	3%
Lotyšsko	4,1	98%	0%	2%
Slovinsko	3,7	98%	0%	2%
Estonsko	3,1	98%	0%	2%
Belgie	2,0	29%	63%	9%
Nizozemsko	1,7	0%	87%	13%
Švédsko	1,7	0%	86%	14%
Finsko	1,5	0%	93%	7%
Rakousko	1,3	12%	70%	18%
Irsko	0,8	0%	84%	16%
Malta	0,8	98%	0%	2%
Kypr	0,6	33%	62%	4%
Dánsko	0,5	0%	83%	17%
Lucembursko	0,1	0%	78%	22%
nealokováno	0,4	0%	0%	100%
CELKEM	308,0	81,5%	15,9%	2,5%

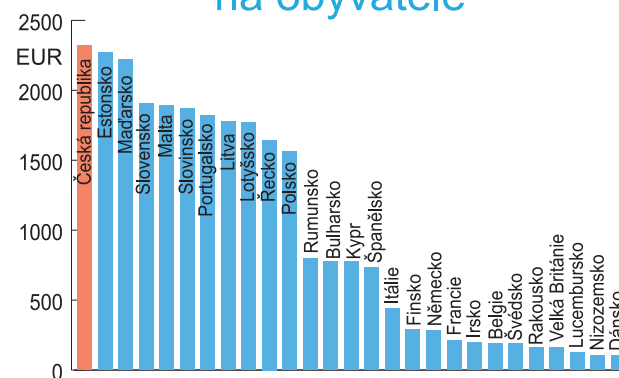
Zdroj: Evropská komise

Cíl „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ – předpokládá naplnění obsahu Lisabonské strategie na regionální úrovni a rovněž se soustředí na výrazné zvýšení zaměstnanosti v regionech s vysokou mírou nezaměstnanosti a méně funkčním trhem práce.

Cíl „Evropská územní spolupráce“ – je inspirován dosavadní zkušeností s komunitární iniciativou Interreg a je zaměřen na podporu společných programů přeshraniční spolupráce, na spolupráci nadnárodních oblastí a na vytvoření sítě pro spolupráci a výměnu zkušeností v celé EU.

V absolutním vyjádření je nejvíce prostředků na strukturální a kohezní politiku alokováno na veliké **Polsko** (téměř 60 mld. euro), následováno **Španělskem** (31,5 mld. euro) a **Itálií** (25,5 mld. euro) se svým chudým jihem.

Alokace kohezní politiky 2007-13 na obyvatele

Zdroj: 4. zpráva o pokroku v soudržnosti, vlastní kalkule

Objektivnější je však relativní vyjádření, ať již ve vztahu k počtu obyvatel či vůči nominálnímu HDP. Z hlediska přepočtu na obyvatele je nejúspěšnějším vyjednavatelem **Česká republika**, kam by mohlo směřovat až 2 319 euro na jednoho obyvatele. Dalšími státy s nejvyšší vyjednanou částkou na obyvatele je **Estonsko** (2 270 euro) a **Maďarsko** (2 223 euro). Naopak nejméně peněz pro tyto účely je alokováno pro Dánsko, Nizozemsko a Lucembursko.

Alokace na strukturální a kohezní politiku můžeme porovnat i vůči celkovému výkonu dané ekonomiky (měřeno nominálním HDP). Z tohoto hlediska směřuje relativně nejvíce prostředků do tří pobaltských států v pořadí 1. **Lotyšsko** (32 %), 2. **Litva** (29,6 %) a 3. **Estonsko** (29 %).

Nezbytné je však podotknout, že zmíněné částky představují jakési **potenciály, které se dané zemi nabízejí**. Pro jejich získání však musí každá země splnit řadu domácích úkolů typu řádné přípravy klíčových programovacích dokumentů, efektivního nastavení administrativních systémů řízení dotací či podpory subjektů k předkládání dostatek kvalitních projektů.

Do červencového čísla našeho Měsíčníku tentokrát přispěl člen Evropské komise Vladimír Špidla, v jehož portfoliu je agenda zaměstnanosti, sociálních záležitostí a rovných příležitostí. Na příkladu socio-ekonomické situace zemí Latinské Ameriky demonstruje, že maximální tempo růstu ekonomiky by nemělo být jediným společenským cílem. Neméně důležité je zajistit sociálně spravedlivé rozdělení dosaženého bohatství tak, aby se ve společnosti nevytvářely neúnosné majetkové rozdíly.

LATINSKOAMERICKÁ LEKCE

Evropská unie má co nabídnout. A zdaleka ne jen svým členským zemím... Znovu to potvrdila konference o spolupráci mezi Evropou a Latinskou Amerikou v sociální sféře, která se nedávno uskutečnila v Bruselu. Díky dosud nevídanému počtu ministrů práce nebo sociálních věcí jednotlivých zemí od Mexika, přes Karibskou oblast, až po Chile to byla největší akce svého druhu.

Jasně ukázala, že partnerským státům už dávno nejde ve vzájemných vztazích jen o rozvojovou pomoc v tradičním slova smyslu. Mají obrovský zájem např. o zkušenosti z oblasti sociální politiky, ale ani tím to nekončí. K neaktuálnějším tématům určitě patří sociální soudržnost.

Země Latinské Ameriky byly v tomto ohledu dlouhá desetiletí rozděleny na dva směry. Ten první reprezentovaly proamerické elity. A proti nim stáli jejich odpůrci snící o kubánském socialismu. Dnes mají všichni jedno společné: stále více se ohlížejí po Evropské unii jako po alternativě vůči oběma těmto koncepcím.

Během konference mě navštívil brazilský ministr sociálních věcí Patrus. Záměrně používám jen jeho křestní jméno. Ale zároveň musím zdůraznit, že to není žádný projev familiárnosti. On sám totiž patří v Brazílii k těm politikům, kteří podobně jako fotbalisté používají na veřejnosti pouze křestní jméno nebo dokonce jen přezdívkou. Takže i prezidenti si nechávají říkat Getúlio, Tancredo nebo Lula, ne Vargas, Neves či da Silva apod.

Ale zpátky k Panrusovi - když jsme srovnávali evropský a brazilský vývoj, upozornil mě, že jeho země vykazovala po několika desetiletí - od 30. do 80. let - takřka fenomenální hospodářský růst. Mnozí jí prorokovali skvělou budoucnost. Ta se však naplnila jen zčásti. Totiž - pro brazilské elity...

Jinak ovšem pro velkou část populace přinesla obrovská dynamika hospodářského růstu jen mimořádné prohloubení sociálních rozdílů. Zatímco část společnosti tak úžasně zbohatla, pro miliony zoufale chudých zůstala situace stejná nebo se dokonce zhoršila. „Promarnili jsme celé dvacáté století,“ řekl mi s pozoruhodnou otevřeností Patrus. A podobný trend by se jistě dal vystopovat i v jiných latinskoamerických zemích.

Vidím v tom do určité míry skryté varování i pro nás a naši společnost. Bylo by totiž značnou chybou obětovat sociální soudržnost na oltář růstu HDP. Samozřejmě, Evropa hospodářský růst potřebuje - ale rozhodně se nevyplatí jej nadřadit kvalitě života.

Někomu by se mohl zdát příklad Latinské Ameriky příliš vzdálený. Ale zdání klame. Ve skutečnosti jsou tyto země Evropě kulturně i politicky poměrně dost blízké! Jejich

samostatnost se zrodila již před dvěma staletími, prakticky souběžně s revolucí americkou a francouzskou. Mají tak za sebou mnohdy delší nepřerušenu historii než evropské. Jako nezávislé celky existují Brazílie, Chile a další země Jižní Ameriky v pevných hranicích podstatně déle než evropské země jako je Itálie a Německo. O Irsku, Finsku a státech Střední a Východní Evropy ani nemluvě. Navíc v latinskoamerických zemích panují převážně politické systémy evropského typu, také od roku 1800. Ve většině z nich byla sice období demokracie přerušována fázemi autoritářských režimů. Ale ani to je od řady členských zemí EU zase tolik neodlišuje.

Zdá se tedy, že rozdíl mezi Evropou a Latinskou Amerikou vychází spíše z odlišných politických rozhodnutí ve 40. až 60. letech minulého století. Evropa začala svůj dnešní úspěch budovat na spáleništi druhé světové války. Z vědomí prožitých hrůz plynula úzkostlivá snaha po konsensu. Z reálného ohrožení sovětským komunismem zase vyplynulo úsilí o co nejvyšší sociální citlivost. Naopak země Latinské Ameriky vstupovaly do druhé poloviny 20. století bez válečných škod. Vybaveni optimismem těch, kterým náleží budoucnost...

Pod vlivem advokátů čistě tržních řešení se jejich vlády řítily vpřed na vlně euforie, že bohatství není nutno přerozdělovat. Že postačí dost velký růst, který nakonec prospěje i chudým. Tato představa se však nenaplnila. A to je ponaučení, které neškodí si občas připomenout.

Vladimír Špidla,
člen Evropské komise
(Zaměstnanost, sociální záležitosti a rovné příležitosti)

Zatímco školáci první červencové dny ztotožňují se začátkem prázdnin, Evropská unie si své letní volno vybere až v srpnu. Proto i v červenci můžeme očekávat řadu zasedání klíčových institucí EU, aktivně se svého předsednictví v Radě ujímá Finsko. Na zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem by se měly probírat poslední detaily budoucí finanční perspektivy na léta 2007 až 2013. Setkání Rady EU pro konkurenceschopnost by se zase mělo zaměřit na podporu inovací.

Zasedání klíčových institucí EU

6.-8.7.2006	Helsinki, Finsko	- Neformální setkání ministrů pro zaměstnanost, sociální politiku a zdraví
10.-11.7.2006	Jyväskylä, Finsko	- Neformální setkání ministrů pro konkurenceschopnost
11.7.2006	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem (ECOFIN)
14.7.2006	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem (ECOFIN)
15.-16.7.2006	Turku, Finsko	- Neformální setkání ministrů pro životní prostředí
17.-18.7.2006	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k vnějším vztahům a všeobecným záležitostem
18.7.2006	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu
24.7.2006	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k justici a záležitostem vnitra

Veřejné konzultace k legislativě EU

Téma veřejné konzultace	Vypisovatel	Uzávěrka
Veřejná konzultace k technické harmonizaci	DG ENTR	26.7.2006
Bílá kniha ke komunikační politice EU	DG PRESS	31.7.2006
Přeprava nebezpečného zboží ve vnitrozemí	DG TREN	31.7.2006
Revize směrnice o dočasném využívání nemovitostí	DG SANCO	1.8.2006
Novela nařízení o nových potravinách a nových složkách potravin	DG SANCO	1.8.2006
Revize legislativy o přístupu na trh silniční dopravy	DG TREN	9.8.2006
Transparentnost na trhu s obligacemi	DG MARKT	15.8.2006

Pozn.: DG = Generální ředitelství Evropské komise; pro bližší informace o vyhlášených konzultacích nás prosím kontaktujte

Řádné a bezproblémové poskytování finančních služeb je v každé ekonomice považováno za jednu z hlavních podmínek udržování hospodářství v chodu. Proto i Evropská komise klade velký důraz na prosazení principů vnitřního trhu v tomto sektoru. Klíčovou iniciativou uplynulých let byl na tomto poli Akční plán finančních služeb. Ne všechna jeho ambiciózní opatření se však podařila naplnit, integraci finančních trhů v EU je potřeba dále podporovat. Tyto a s tím spojené otázky jsou hlavním tématem tohoto čísla.

AKČNÍ PLÁN FINANČNÍCH SLUŽEB

Pokud se vrátíme přibližně o deset let zpět, proces ekonomické integrace Evropské unie v té době žil nejistotou spojenou s tehdy ranou fází příprav projektu společné evropské měny – tehdy čerstvě pojmenované jako euro. Euro bylo (a dosud je) považováno za logický doplněk projektu jednotného vnitřního trhu; jeho součástí je i úsilí o co nejefektivnější fungování sektoru finančních služeb – o to, aby tyto byly poskytovány co nejhladčeji, v prostředí pokud

možno konkurenčním, a pokud je to efektivní, ve větší míře i jako služby přeshraniční, tj. bez ohledu na hranice mezi jednotlivými členskými státy. Právě tato adjektiva finančních služeb – hladkost, konkurenceschopnost a mezinárodní charakter v rámci EU – byla a jsou považována za faktory, usnadňující fungování společné evropské měny euro a za nástroj napomáhající naplňovat potenciál eurozóny.

GENEZE A DESKRIKCE REGULACE FINANČNÍCH SLUŽEB V EU

Geneze problému

Celý proces zlepšení prostředí pro poskytování finančních služeb je nazván „Akční plán finančních služeb“ a byl odstartován v říjnu 1998 na základě dokumentu Evropské komise „Finanční služby: vytváření rámce pro akci“. Tento materiál byl prezentován na prosincovém vídeňském summitu Evropské rady v roce 1998, který vyzval Evropskou komisi ke koncipování programu v podobě obsáhlého, uceleného dokumentu.

Do procesu se zapojila i Skupina pro politiku finančních služeb (Financial Services Policy Group; FSPG), tvořená osobními reprezentanty ministrů financí a zástupci Evropské centrální banky.

Deskripce problému

V roce 1999, na květnovém summitu Evropské rady v Kolíně nad Rýnem, byla Evropská komise požádána v započaté práci na Akčním plánu v rámci FSPG. Akční plán k prosazení **jednotného trhu finančních služeb** je založen na dosažení tří strategických cílů:

- založení jednotného trhu velkoobchodních finančních služeb;
- otevření maloobchodních (retailových) trhů;
- zajištění a zesílení pravidel obezřetného dohledu nad finančním trhem.

PRIORITY AKČNÍHO PLÁNU FINANČNÍCH SLUŽEB NA VELKOOBCHODNÍCH TRZÍCH

Společná evropská měna euro představuje katalyzátor pro tržně zaměřenou modernizaci trhů EU s cennými papíry a deriváty. Změny v organizaci prostředí finančních trhů jsou již viditelné, zejména v užším vztahu mezi jednotlivými trhy a v konsolidaci platebních systémů a systémů na vypořádání obchodů s cennými papíry. V oblasti velkoobchodních trhů se Akční plán finančních služeb soustředí na šest prioritních oblastí:

- vytvoření společného právního rámce pro integrované trhy cenných papírů a derivátů; smyslem je vytvoření podmínek pro efektivní přeshraniční zajišťování investičních služeb. Tato oblast si vyžádala aktualizaci Směrnice o investičních službách, zabývání se návrhem Směrnice o tržní manipulaci a přijetí ochranných pravidel, vztahujících se na sofistikované investory i řadové individuální investory;
- odstraňování nadbytečných bariér pro navyšování kapitálu na celoevropské bázi; Akční plán vychází z předpokladu, že existence národních pravidel, která brzdí nabízení cenných papírů v dalších členských zemích, činí takovéto operace mimořádně nákladné a potlačuje provádění

celoevropských aktivit na tomto poli. I proto Akční plán ukládá změnu Směrnice o požadavcích na reportování a o prospektech pro veřejné nabídky. V rámci této prioritní oblasti současně dochází k zesílené spolupráci mezi Evropskou komisí a Fórem evropských komisí pro cenné papíry (FESCO);

- posun směrem k jednotné podobě finančních výkazů pro společnosti kotované na burzách cenných papírů; v této oblasti existuje urgentní potřeba pro řešení, která dávají společnostem volbu při navyšování kapitálu kdekoliv v rámci Evropské unie tak, aby využívaly finanční výkazy připravené na základě jednotné sady požadavků na finanční reportování. Akční plán staví Mezinárodní účetní standardy (IAS) jako nejvhodnější benchmark pro vytvoření jednotného měřítko takovýchto požadavků. Stejně tak mezinárodní standardy pro audit by se jevily oním minimem, které by mělo být zajištěno k udržení důvěryhodnosti publikovaných finančních výkazů. Tomuto požadavku odpovídají i prováděné změny, spojené například s novelami Čtvrté a Sedmé směrnice o právu společností.

- vytvoření uceleného právního rámce pro doplňkové penzijní fondy; rozvoj fondových penzijních schémat volá po vytvoření striktního obezřetného rámce, nabízejícího účastníkům schématu vysoký standard ochrany. To by mělo stimulovat vytváření pracovních míst (na základě snížení pracovních nákladů) a pomoci redukovat břemeno financování starobních penzí, jež se prohlubuje s postupujícími demografickými změnami. Nedostatečný rámec v rámci EU může rovněž bránit mobilitě pracovní síly. Evropská komise v rámci tohoto bodu nabízí Směrnici o obezřetném dohledu nad penzijními fondy;
- zajištění nezbytné právní jistoty k podpoře přeshraničního obchodování s cennými papíry; vzájemná akceptovatelnost a vymahatelnost přeshraničního kolaterálu (zajištění) je nevyhnutelná pro stabilitu finančního systému Evropské unie a pro integrovanou strukturu vypořádání obchodů s cennými papíry. Legislativním nástrojem pro zajištění tohoto cíle je příprava Směrnice o přeshraničním používání kolaterálu;
- vytvoření bezpečného a transparentního prostředí pro přeshraniční restrukturalizaci; všechny oblasti evropské ekonomiky v současnosti procházejí radikálním

Box: Harmonizace účetních podmínek v EU

Harmonizací je v této souvislosti vnímán proces odstraňování rozdílů, vyplývajících z národního způsobu zpracovávání účetních transakcí, které se od sebe mohou navzájem lišit. Harmonizace účetních podmínek představuje proces sblížení finančního účetnictví a výkaznictví v EU.

V rámci EU, resp. ES započal tento proces ve druhé polovině 70. let vydáním Směrnic ES o účetnictví. První směrnici tohoto druhu je Směrnice o ročních účetních závěrkách určitých forem společností (tzv. Čtvrtá) z roku 1978 (78/660/EHS). Tu následovala v roce 1983 Sedmá směrnice Rady ES o konsolidovaných účetních závěrkách (83/349/EHS). Za pozornost ještě stojí Směrnice o ročních a konsolidovaných účetních závěrkách pro banky a ostatní finanční instituce z roku 1986 (86/635/EHS). Tato první fáze harmonizace byla ukončena v roce 1991 vydáním Směrnice o ročních a konsolidovaných účetních závěrkách pro pojišťovny (91/67/EHS).

Nicméně se ukázalo, že rozdíly mezi účetními systémy nadále přetrvávaly. Započala proto druhá etapa, kterou Evropská komise nazývá jako „novou strategii účetnictví“. Ta se datuje rokem 1995 na základě zveřejnění koncepce Nové strategie účetní harmonizace. Podstatou nové účetní strategie je příklon Evropské komise k účetní harmonizaci prostřednictvím Mezinárodních účetních standardů (IAS). Velkým společným byla nabízena možnost sestavovat účetní uzávěrku primárně na základě IAS.

Třetí etapa účetní harmonizace spadá do období přelomu milénia. V červnu 2000 vyhláší Evropská komise další harmonizační strategii „Strategie účetního výkaznictví EU: jak postupovat dál“. V ní je navrženo, aby všechny korporace v rámci EU s veřejně obchodovatelnými cennými papíry sestavovaly své konsolidované účetní výkazy v souladu s jediným souborem účetních standardů, jež představují IAS do roku 2005. V rámci tohoto požadavku se odráží zásadní změna: jestliže předchozí průběh strategie IAS umožňoval či doporučoval, nyníjší koncept strategie IAS přímo vyžaduje.

Tento požadavek se o několik málo let později promítl v zásadním textu nařízení z roku 2002 (Nařízení 1606/2002 Evropského parlamentu o využívání IAS). Nařízení uložilo společnostem ve vztahu k IAS určité povinnosti. Společnostem registrovaným na kapitálových trzích v rámci EU uložilo povinnost sestavovat konsolidovanou účetní závěrku podle IAS k 1. lednu 2005. Společnostem registrovaným na kapitálových trzích mimo EU, které sestavují účetní závěrky podle jiných akceptovaných standardů (kupříkladu US GAAP) povinnost používat IAS od roku 2007. Společnostem, které mají registrované pouze dluhové cenné papíry, ukládá nařízení používat IAS také od roku 2007. Nařízení obsahuje rovněž variantu, která může být zvážena a rozhodnuta na úrovni členských států; dává členským státům pravomoc umožnit nebo požadovat sestavení účetní závěrky v souladu s IAS i ve společnostech, které nejsou registrované na burzách cenných papírů a ve společnostech sestavujících individuální účetní závěrku.

Dosavadní proces harmonizace účetních pravidel byl završen v roce 2003 přijetím Směrnice 2003/51/ES, která upravuje všechny předešle zmíněné směrnice o ročních a konsolidovaných účetních závěrkách určitých forem společností, bank a ostatních finančních institucí a pojišťoven. Schválením této směrnice se vyřešil základní problém, který spočíval v nesrovnalosti účetních informací v účetních závěrkách provedených podle IAS a závěrkách sestavených podle 4. a 7. směrnice. Směrnice z roku 2003 tuto informační srovnatelnost zajišťuje. Současně je vhodné dodat, že evropská směrnice dopadá pouze na některé typy obchodních společností, protože členské státy nemusejí aplikovat směrnici na všechny společnosti. Důsledky nové směrnice, zajišťující srovnatelnost účetních informací mezi společnostmi, které používají IAS a společnostmi, které je nepoužívají, jsou dosti podstatné. V první řadě dochází k navýšení počtu účetních jednotek, které se musejí zajímat o IAS. Za druhé dochází k nepřímému promítání zásad obsažených v IAS i do účetnictví jednotek, které se jimi přímo neřídí.

Téma

restrukturalizačním procesem; což se zajisté týká i finančního sektoru. Osvojení směrnice k „takeover bids“ (nabídkám převzetí) a Evropského statutu společnosti jsou vnímány jako nástroj ochrany minoritních akcionářů a vytvářejí prostor pro racionálnější organizaci korporátních právních struktur v rámci Jednotného vnitřního trhu. Přijetí Evropského statutu společnosti pak umožňuje Evropské komisi dále postupovat s návrhy

Směrnic o přeshraničních fúzích veřejných akciových společností a přesunech sídel společností. K prevenci před zvažováním opatření, která by mohla bránit provádění restrukturalizačního procesu, jsou Evropskou komisí promyšlena objektivní a veřejně přístupná kritéria osvojená pro autorizaci restrukturalizačních opatření v bankovním sektoru.

PRIORITY AKČNÍHO PLÁNU FINANČNÍCH SLUŽEB NA MALOOBCHODNÍCH TRŽÍCH

Fundamentální změny finančních trhů v EU jsou registrovány a prováděny zejména v oblasti velkoobchodních finančních služeb. Nicméně i maloobchodní finanční sektor sám se nachází v procesu významného přizpůsobování se. Právní rámec je nyní ve stavu, který umožňuje finančním institucím nabízet své služby v rámci EU a byl založen ochranný rámec proti institucionálnímu selhání a systemickému riziku. Ovšem, množství legislativních, administrativních a soukromoprávních překážek brání rozšíření přeshraničního poskytování a zajišťování těchto služeb (například jednotný bankovní účet, hypoteční úvěr). Akční plán identifikuje řadu pragmatických kroků k překonání těchto překážek. Evropská komise jich identifikovala šest:

- informace a transparentnost; jasné a srozumitelné informace pro spotřebitele (klienty) jsou klíčově důležité pro případ, že klienti investují část nebo všechny své úspory v jiné než jejich domovské zemi. Akční plán proto hovoří o iniciativě k zesílení informačního zajištění, transparentnosti a bezpečnosti při přeshraničním zajišťování maloobchodních finančních služeb; iniciativou Evropské komise v tomto případě je Směrnice o distančním prodeji finančních služeb, doporučení o informacích o hypotečním úvěru, Směrnice o zprostředkovatelských pojištěních a Akční plán k prevenci proti zneužívání a podvodům v rámci platebních systémů;
- nápravné procedury; efektivní a účinné zajištění vypořádání problémů, nesouladů, stížností a reklamací je další podmínkou k posílení důvěry v přeshraniční aktivity. Pozice Evropské komise je založena na aktivitě, jež se opírá o Doporučení 98/257/ES k principům, aplikovatelným pro autority zodpovědné za mimosoudní vypořádání spotřebitelských stížností (z 30.3.1998). V roce 2001 zahájila Evropská komise rámec FIN-NET, jež má usnadňovat mimosoudní vypořádání stížností ve finančním sektoru, kde poskytovatel služby je z jiného členského státu, než odkud je spotřebitel. Všechny kategorie maloobchodních finančních služeb (on-line i off-line) jsou pojaty tak, aby nedocházelo k blokování rozšiřování e-commerce nebo užitečného rozvoje přeshraničních služeb. Smyslem FIN-NET je podpořit spotřebitelskou důvěru navržením jednoduchých, rychlých

a nenákladných alternativ vůči tradičním justičním procedurám. Alternativní vyřešení stížností (uspořádání ADR) je dále urychlováno existencí společné měny euro a představuje reakci na politickou vůli členských států k provádění přeshraničního obchodu tak přímými způsoby a metodami, jak je obvyklé v případě obchodu národního. V současnosti délka, složitost a nákladnost přeshraničních služeb často odrazují zákazníka;

- přiměřené (vybilancované) přijetí pravidel ochrany spotřebitele; pro řadu specifických finančních produktů

analyzuje Evropská komise národní pravidla ochrany spotřebitele a pokouší se nalézt možné ekvivalenty mezi zjevně podobnými pravidly. Tato aktivita se zaměřuje zejména na nastínění interpretační a překladatelské komunikace konceptu „obecného dobra“ v jednotlivých finančních sektorech, zejména v pojišťovnictví;

- elektronický obchod; celkový dopad elektronického obchodu zesiluje tržní integraci, avšak lze očekávat, že určité problémy, jež jsou identifikovány při přeshraničním prodeji na maloobchodním finančním trhu, by se mohly vyostřovat. Výsledkem je aktivita Evropské komise při vzniku Směrnic o elektronickém obchodu a distančním prodeji;
- zprostředkovatelé pojištění; národní pravidla členských států obsahují nástroje, které chrání spotřebitele v jejich vztazích se zprostředkovateli pojištění. Nicméně, tato pravidla byla načrtnuta po vzájemně velmi rozdílných liniích a tím mohou bránit volnosti poskytování těchto služeb. Proto i součástí Akčního plánu je aktualizace Směrnice o zprostředkovatelích pojištění a zesílení prvku ochrany spotřebitele;

- přeshraniční maloobchodní platby; výhody společné evropské měny se nestanou okamžitě viditelné jednotlivými zákazníky v sektoru finančních služeb, pokud nedojde k přijetí určitých kroků, jež těmto výhodám dají vyniknout. Například běžné finanční převody (credit transfers) týkající se relativně nízkých částek v rámci eurozóny jsou nadále doprovázeny vysokým zpoplacením až do doby, dokud efektivní a levnější přeshraniční platební systémy nebudou uvedeny do praxe. Stejně tak poplatky za přeshraniční platby pomocí karty jsou často vyšší než v případě domácích plateb kartou. Obdobná situace panuje i u inkas (direct debits). V jednotlivých evropských státech existuje více modelů fungování inkas, což zabraňuje klientům vytvářet výhody Jednotného vnitřního trhu. Zde je tudíž jasná potřeba integrovaného maloobchodního platebního systému, jež by zajišťoval bezpečné a konkurenceschopné přeshraniční transfery i nižších peněžních částek. Spolupráce v této oblasti je rozvíjena za účasti evropských institucí, Evropského systému centrálních bank a soukromého bankovního sektoru (zastupuje je sdružení Evropský platební výbor).

DALŠÍ DŮLEŽITÉ ASPEKTY

Posílení struktur obezřetnosti

Strážci regulace v Evropské unii potřebují držet krok s novými zdroji finančních rizik a přizpůsobovat dozorčí činnosti s ohledem na vývoj systemických a institucionálních rizik (například kapitálová přiměřenost apod.). Stejně tak je nutné brát v úvahu měnící se tržní realitu (kde jsou instituce organizovány na celoevropské úrovni, navíc mnohdy napříč jednotlivými sektory - vznik tzv. finančních holdingů, které působí v bankovním, pojišťovnictví, asset managementu, leasingu, factoringu, financování penzí, nemovitostí,...).

Akční plán v této oblasti obsahuje:

- posuny, jež mají přivést bankovní, pojišťovací legislativu a legislativu v oblasti cenných papírů na úroveň nejvyšších standardů, beroucích v úvahu činnost autorit typu Basilejského výboru či FESCO;
- práci na obezřetném dohledu nad finančními konglomeráty; finanční konglomeráty představují entity, které nabízejí celý rejstřík finančních služeb v oblastech bankovním, pojišťovnictví a cenných papírů. Tyto struktury, které často operují na přeshraniční bázi, se navíc vyvinuly velmi rychle; pravidla, která by registrovala jejich existenci se nestačila dostatečně rozvinout. Tradiční přístup, kdy poskytovatelé finančních služeb byli rozlišitelní v závislosti na sektoru, tak pozvolna přestává být platný;
- iniciativy ke zlepšení diskuse napříč sektory a spolupráce mezi autoritami k otázkám společného zájmu zahrnující

například vytvoření Securities Advisory Committee (SAC; Poradního výboru pro cenné papíry).

Všeobecné podmínky

Rozdíly mezi pravidly jednotlivých členských států o „corporate governance“ (řízení společností) mohou rovněž zvyšovat právní a administrativní bariéry, jež zabraňují efektivnímu fungování finančního trhu Evropské unie. Nicméně, již termín „corporate governance“ pokrývá rozsáhlý rejstřík otázek, jejichž rozvětvení pro jednotný finanční trh jsou v současnosti nedostatečně jasná. Jakákoliv iniciativa na úrovni EU tak musí být započata porovnáním národních legislativ týkajících se corporate governance, aplikovaných v různých členských státech; jejím výsledkem pak má být identifikace všech bariér, které by mohly brzdit rozvoj jednotného finančního trhu EU.

Další velmi důležitou – a patrně i dlouhodobou – otázkou je možná eliminace daňových bariér a distorzí. Je v současnosti zcela zřejmé, že proces daňové koordinace v záležitostech týkajících se finančních trhů ještě nějakou dobu potrvá. Čekat tak na vytvoření jednotného trhu finančních služeb by představovalo pozastavit celý proces na značně dlouhou dobu. Proto se postup týká jednotlivých dílčích procesů, u nichž je politická průchodnost pravděpodobnější. Týká se to například Směrnice zajišťující minimální efektivní zdanění příjmů pocházejících z přeshraničních úspor. Další iniciativy jsou činěny rovněž v oblasti penzijních fondů a pojištění.

Bílá kniha o politice finančních služeb

Jsme však v Evropské unii, kde lze s velkou pravděpodobností implicitně předpokládat, že plnění stanovených cílů trvá delší dobu, než bylo na počátku rozhodnuto.

Jelikož valná část konceptu Akčního plánu finančních služeb měla být realitou na konci roku 2005 a ne ve všech případech tomu tak skutečně bylo, vznikl dokument Bílé knihy o politice finančních služeb, který se zabývá výhledem celého procesu budoucí regulace finančních služeb v EU až do roku 2010.

Stručný nástin scénáře Bílé knihy o politice finančních služeb

1. Lepší regulace

- 1.1. Otevřená a transparentní konzultace
- 1.2. Oceňování dopadů regulace
- 1.3. Zavádění a vymahatelnost regulace v jednotlivých členských zemích
- 1.4. Ex-post ohodnocení regulace
- 1.5. Zjednodušení, kodifikace a vyjasňování předmětu regulace
- 1.6. Uživatelé finančních služeb: vstup, vzdělávání, nápravné procedury
- 1.7. Další zesílení vzájemných vztahů s ostatními oblastmi politik EU

2. Zajištění správných regulačních dozorových struktur na úrovni EU

- 2.1. Zprovoznění Lamfalussyho procesu
- 2.2. Výzvy pro orgány dozoru a dohledu
- 2.3. Větší jednoznačnost v úlohách a zodpovědnosti domácích a hostitelských dohlížitelů
- 2.4. Delegace cílů a zodpovědnosti mezi dohlížiteli
- 2.5. Některé praktické kroky ke zlepšení efektivnosti dozoru
- 2.6. Rozvoj celoevropské „kultury“ dohledu

3. Nadcházející legislativní aktivity

- 3.1. Maloobchodní bankovníctví (hypoteční úvěr, spotřebitelský úvěr, návrh Směrnice o platebních službách)
- 3.2. Projekt Solvency II
- 3.3. Clearing a vypořádávání obchodů
- 3.4. Směrnice o E-money
- 3.5. Pojistná garanční schémata

ZÁVĚREM

Hospodářská a měnová unie (EMU - někdy mylně interpretováno jako Evropská měnová unie) zajistila hlavní podnět pro finanční integraci v rámci Evropské unie. Tím, že došlo k eliminaci kursového rizika při přeshraničních finančních aktivitách v rámci velké části EU (výjimku zatím tvoří 10 nových členských států, Švédsko, Dánsko a Velká Británie, ale bylo již schváleno, že Slovinsko se k eurozóně připojí od ledna 2007), vytvořilo euro potenciál pro větší a likvidnější finanční trhy a nabízí efekty pro poskytovatele a zprostředkovatele finančních služeb. Finanční integrace není cílem sama o sobě, ale spíše prostředkem zvyšování růstového potenciálu ekonomiky EU, resp. eurozóny cestou efektivnější alokace zdrojů, zvýšených investic a vyšší produktivity kapitálu.

Dopad eura na finanční integraci EU nemůže být izolován od dalších vlivů jako například globalizace, technologický pokrok nebo reforma regulativního rámce. Na straně druhé může být nalezen konkrétní důkaz, že zavedení eura představuje specifický příspěvek k integraci v podobě homogennějších trhů, vlny konsolidace mezi zprostředkovateli finančních služeb a trhy a vznikem nových inovativních produktů a technik po roce 1999.

Stále však nelze hovořit v rámci EU o jednotném trhu finančních služeb. Prostředkem k jeho dosažení měl a má být právě Akční plán finančních služeb a v současné době s výhledem do blízké budoucnosti i obsah Bílé knihy o politice finančních služeb.

Země pod lupou

Řecko bývá často srovnáváno s Českou republikou. V obojím případě se jedná o menší státy, jejichž ekonomická vyspělost je pod úrovní průměru Evropské unie. Řecká cesta evropským integračním procesem, která začala již v roce 1981, nám proto může být v mnoha věcech inspirativní. A to jak ve formě pozitivního vzoru a převzetí nejlepších zkušeností, tak i z hlediska možnosti poučení se z chyb, kterých se Řekové dopustili, a jejich předejití.

ŘECKO

typ vlády/hlava státu:	republika / prezident Konstantinos Stefanopulos
velikost území (podíl v EU)	131 940 km ² (3,32 %)
počet obyvatel (podíl v EU)	11 075 700 (2,41 %)
věková struktura obyvatel	0-14 let: 14,5 %; 15-64 let: 67,6 %; nad 65 let: 17,9 %
etnická a národnostní struktura	98 % Řekové; 2 % ostatní
HDP celkem (podíl v EU)	181,1 mld. EUR (1,67 %)
HDP per capita v PPS	82,2% průměru EU-25
sektorová struktura HDP	zemědělství: 5,2%; průmysl a stavebn.: 20,8%; služby: 74,0%
průměrná inflace	3,5%
průměrná nezaměstnanost	9,9%
růst HDP	3,7%
saldo státního rozpočtu	-4,5% HDP
veřejný dluh	107,5% HDP
počet NUTS2, nejbohatší a nejchudší NUTS2 (dle HDP per capita v PPS vůči EU)	13 NUTS2; Sterea Ellada: 115,7 %; Anatoliki Makedonia, Thraki: 62,4%

pozn.: ekonomické ukazatele v roce 2005, zdroj: EU, CIA

Řecko si letos v poměrně tichosti připomíná 25. výročí svého členství v Evropských společenstvích. Prvním poučením (nepříliš nadějným) pro nás, které z tohoto faktu může vyplynout, je skutečnost, že i po tomto čtvrt století je na Řecko – zejména ze strany „otců zakladatelů“ – nahlíženo jako na zemi, která se k integračnímu dění připojila vlastně teprve nedávno (bez ohledu na její antickou historii, během níž se společenský i kulturní život rozvíjel v době, kdy střední Evropě dominovaly neprostupné lesy a nezkultivovaná divočina).

Nicméně, i daleko modernější období řeckých dějin, jež předcházelo onomu vstupu do ES v roce 1981, je poměrně velmi pestré a z pohledu míry demokracie zde panující možná snese i jisté srovnání s poměry v komunistické střední a východní Evropě poválečné éry. Každopádně však toto období je charakterizováno řadou zvrátů a proměn.

Bezprostředně po druhé světové válce (v době, kdy se zviditelňovaly první kontury a zárodky moderní fáze evropské integrace) nastal pokus o komunistické povstání a nastolení komunistické vlády, jež však neměl dlouhého trvání (i díky jeho potlačení a následnému exodu levicově smýšlejících Řeků žije dodnes v České republice – například na Krnovsku – početná řecká minorita). Poté se orientace Řecka zcela obrátila na zemi západní Evropy, což bylo pečetěno jeho vstupem do NATO na počátku 50. let. Od poloviny 60. do poloviny 70. let si naopak Řecko prožilo éru tuhého vojenského režimu, provázeného i značným omezením demokratických práv. Až návrat k demokratičtějšímu uspořádání otevřel dveře k intenzivnímu zapojení se do procesu evropské integrace.

I vlastní vstup Řecka do ES byl vnímán spíše politicky, než ekonomicky. Řecko v té době rozhodně nebylo možné řadit do skupiny vyspělých evropských zemí; ani potenciál bezprostředního ovlivnění ze strany „bohatšího souseda“ je v případě Řecka nevyužitelný, neboť dosud Řecko nesousedí s jedinou další členskou zemí EU.

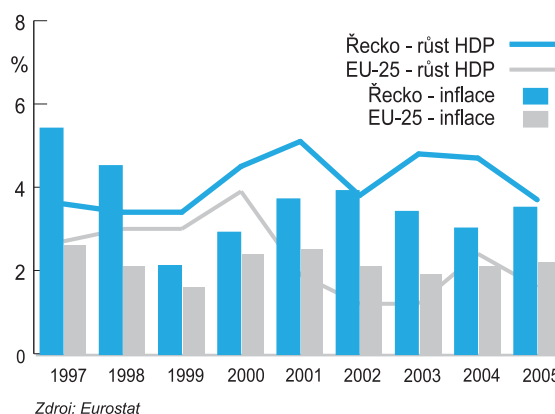
Přes tuto poměrně komplikovanou nedávnou historii je však nynější pozice Řecka podstatně nadějnější. Ekonomicky sice stále zdaleka nepatří mezi bohaté země Unie (společně s Portugalskem jsou zdaleka nejchudšími zeměmi staré EU-15; ekonomická vyspělost měřená ukazatelem HDP na obyvatele je o něco vyšší než ta česká), avšak Řecko je nyní jednou z mála zemí EU-15, která vykazuje poměrně výrazný hospodářský růst.

I Řecko velmi dobře zná, co znamená proces ekonomické restrukturalizace; patrně nepřekvapí, že v posledních dvaceti letech se tento proces zaměřuje na pozvolný přechod od tradičních zemědělských aktivit (Řecko stále vykazuje relativně vysoký podíl zemědělství na HDP v porovnání s průměrem EU) směrem ke službám. Mezi službami pak dominuje orientace na cestovní ruch, do něhož jsou investovány masivní soukromé i veřejné zdroje. Cestovní ruch společně s využitím přebohatého kulturního odkazu je poměrně štědrě podporován i ze strany fondů EU.

Zastaralým začíná být rovněž mýtus o schopnosti využívat fondů EU, který byl možná pravdivý před několika lety, který však určitě neplatí v současné době. Nyní Řecko patří na čelo pelotonu zemí, které jsou touto cestou schopny přivést finanční prostředky v porovnání se svým HDP, přičemž tento poměr převyšuje hodnotu 3 %.

Výrazné posílení makroekonomické disciplíny bylo učiněno na přelomu milénia, kdy se Řecko intenzivně připravovalo – jako 12. země – na vstup do eurozóny, který se uskutečnil v roce 2001.

Vývoj inflace a růstu HDP

Statistické okénko

Statistické okénko v tabulkové formě zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 25 členských zemí Evropské unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU.

Klíčové makroekonomické ukazatele

v %	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	III-06	IV-06	V-06	III-06	IV-06	V-06
Belgie	0,9	2,6	1,2	4,5	3,5	2,2	8,3	8,4	8,4	2,2	2,6	2,8
ČR	3,2	4,7	6,0	-6,3	-6,0	-2,3	7,7	7,5	7,4	2,4	2,3	2,8
Dánsko	0,7	1,9	3,1	3,2	2,3	2,9	4,2	4,0	3,9	1,8	1,8	2,1
Estonsko	6,7	7,8	9,8	-11,9	-12,7	-10,6	5,3	5,1	4,9	4,0	4,3	4,6
Finsko	2,4	3,6	2,1	3,8	4,1	2,4	7,9	7,7	7,6	1,2	1,5	1,7
Francie	0,8	2,3	1,4	0,2	-0,7	-1,2	9,0	8,9	8,8	1,7	2,0	2,4
Irsko	4,4	4,5	4,7	0,0	-0,8	-1,9	4,3	4,3	4,3	2,8	2,7	3,0
Itálie	0,0	1,1	0,0	-0,9	-0,5	-1,1	n/a	n/a	n/a	2,2	2,3	2,3
Kypr	1,9	3,9	3,8	-0,9	-5,3	-5,7	5,5	n/a	n/a	2,6	2,5	2,5
Litva	10,5	7,0	7,5	-6,8	-7,9	-7,0	6,3	5,9	5,6	3,1	3,4	3,6
Lotyšsko	7,2	8,5	9,1	-8,1	-12,9	-12,4	7,8	7,8	7,7	6,6	6,1	7,1
Lucembursko	2,0	4,2	4,2	6,4	10,5	8,4	4,8	4,8	4,7	3,7	3,5	3,6
Maďarsko	3,4	4,6	4,1	-8,6	-8,4	-7,4	7,4	7,4	7,3	2,4	2,4	2,9
Malta	-2,5	-1,5	2,5	-5,8	-9,6	-12,9	8,3	8,4	8,3	2,9	3,5	3,5
Německo	-0,2	1,6	0,9	2,1	3,7	3,9	8,7	8,2	8,3	1,9	2,3	2,1
Nizozemí	-0,1	1,7	1,1	5,9	6,2	7,1	4,1	4,0	3,9	1,4	1,8	1,8
Polsko	3,8	5,3	3,2	-2,1	-4,2	-1,5	16,8	16,5	16,4	0,9	1,2	1,5
Portugalsko	-1,1	1,1	0,3	-6,5	-7,8	-9,5	7,6	7,6	7,5	3,0	2,9	n/a
Rakousko	1,4	2,4	1,9	1,5	2,7	2,9	5,0	4,9	4,9	1,3	2,1	2,1
Řecko	4,8	4,7	3,6	-10,0	-9,5	-9,2	n/a	n/a	n/a	3,3	3,5	3,3
Slovensko	4,5	5,5	6,0	-0,5	-3,4	-8,5	15,3	15,5	15,5	4,3	4,4	4,8
Slovinsko	2,7	4,2	3,9	-0,3	-2,0	-1,1	6,4	6,5	6,5	2,0	2,8	3,4
Španělsko	3,0	3,1	3,4	-4,1	-5,8	-7,4	8,9	8,3	8,3	3,9	3,9	4,1
Švédsko	1,7	3,7	2,7	6,6	6,6	5,9	n/a	n/a	n/a	1,5	1,8	1,9
Velká Británie	2,5	3,1	1,8	-1,4	-2,0	-2,6	5,2	n/a	n/a	1,8	2,0	2,2
EU-25	1,2	2,4	1,6	0,1	0,0	-0,3	8,3	8,2	8,2	2,1	2,3	2,4

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDP			HDP per capita k ø EU			Cenová hladina k ø EU		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2002	2003	2004
Belgie	0,1	0,0	0,1	98,5	94,7	93,3	118,0	118,2	117,3	102,3	104,0	104,2
ČR	-6,6	-2,9	-2,6	30,0	30,6	30,5	67,8	70,2	73,1	54,7	55,5	55,0
Dánsko	1,0	2,7	4,9	44,4	42,6	35,8	120,9	121,6	123,1	135,6	138,8	137,0
Estonsko	2,4	1,5	1,6	6,0	5,4	4,8	48,2	51,2	55,7	107,5	108,7	106,6
Finsko	2,5	2,3	2,6	44,3	44,3	41,1	111,1	112,2	112,4	124,4	125,9	122,9
Francie	-4,2	-3,7	-2,9	62,4	64,4	66,8	111,7	109,6	108,7	106,1	105,8	108,0
Irsko	0,2	1,5	1,0	31,1	29,4	27,6	134,0	136,9	138,2	122,4	126,6	123,1
Itálie	-3,4	-3,4	-4,1	104,2	103,8	106,4	107,7	105,6	103,4	97,9	102,3	102,7
Kypr	-6,3	-4,1	-2,4	69,7	71,7	70,3	79,8	82,7	82,5	90,9	96,5	93,3
Litva	-1,2	-1,5	-0,5	21,2	19,5	18,7	45,2	47,8	50,9	54,6	54,9	54,6
Lotyšsko	-1,2	-0,9	0,2	14,4	14,6	11,9	40,8	42,8	46,7	57,6	55,4	56,4
Lucembursko	0,2	-1,1	-1,9	6,3	6,6	6,2	233,6	238,3	242,6	102,5	105,3	106,1
Maďarsko	-6,4	-5,4	-6,1	56,7	57,1	58,4	59,2	60,1	61,5	56,9	59,0	61,9
Malta	-10,2	-5,1	-3,3	71,3	76,2	74,7	72,6	69,2	69,4	73,7	74,4	74,9
Německo	-4,0	-3,7	-3,3	63,8	65,5	67,7	108,3	108,5	108,0	107,5	108,7	106,6
Nizozemí	-3,1	-1,9	-0,3	51,9	52,6	52,9	124,6	124,3	123,5	105,3	106,6	105,2
Polsko	-4,7	-3,9	-2,5	43,9	41,9	42,5	46,9	48,8	49,6	59,5	53,4	52,4
Portugalsko	-2,9	-3,2	-6,0	57,0	58,7	63,9	72,8	72,3	71,0	76,2	87,3	85,7
Rakousko	-1,5	-1,1	-1,5	64,4	63,6	62,9	120,7	122,5	122,2	105,2	105,7	103,6
Řecko	-5,8	-6,9	-4,5	107,8	108,5	107,5	81,0	81,9	83,5	82,2	84,5	85,1
Slovensko	-3,7	-3,0	-2,9	42,7	41,6	34,5	51,9	53,0	55,3	44,6	50,5	54,9
Slovinsko	-2,8	-2,3	-1,8	29,1	29,5	29,1	75,9	79,0	80,7	75,5	77,9	75,8
Španělsko	0,0	-0,1	1,1	48,9	46,4	43,2	97,3	97,5	98,1	85,0	86,6	87,4
Švédsko	0,1	1,8	2,9	51,8	50,5	50,3	115,7	117,3	118,2	121,1	124,0	121,1
Velká Británie	-3,3	-3,3	-3,6	39,0	40,8	42,8	116,1	116,1	115,8	110,7	103,8	105,6
EU-25	-3,0	-2,6	-2,3	63,1	62,4	63,4	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: Eurostat

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

